

Gure Distritu Federalak

IVÁN GIMÉNEZ
KAZETARIA

Beti jakin izan dugu Madrilen elurra egiten badu, leku guztietan elurra egiten duela. Albiste guztietan, ordu guztietan, Madrilgo berriak ikusi eta entzun behar ditugu. Eta ez bakarrik Espainiako komunikabideetan, Teleberri ere gero eta maizago irekitzen dute horrelako albisteekin, Euskal Herriko balizko nazio-iruditeria modu zakarrear zapuztuz... Gauzak horrela, denok ezagutzen ditugu M30, La Cañada Real eta Auzitegi Nazionalean sartzeko aldapatxo hura. Horiek bai, oso ongi txertatuta gure gogoetan...

Azkenaldian, beste kokka bat igo dugu: Madrilgo Erkidego Autonomoaren hauteskundeak Espainia osoko hauteskundeak dira, eta matraka biderkatzen da, jasanezin bihurtzeraino. Zer esanik kiroletan: Real Madrideo ordezko jokalariren baten orrazkera interes orokorrekoa da. Aspalditik gainera.

José María Aznarren apustua zen Espainiako Distritu Federala sortzea, eta aitortu behar dugu bere helburua guztiz bete duela, beste askoren laguntzarekin. Adibidez, AHTko diseinu erradialarekin (Euskal Herritik denok Madrilerantz, ahalik eta azkarren, agian loteria eros-tera).

Dena den, orain dela gutxi, Eibarko kaletik nindoala, telefonoz ari zen ondoko

bati entzun nion: “Bai, Bilboko *afueras*-etan nago”. Harriturik begiratu nion, eta marmarka jarraitu nuen, agian Errege Koparen finalaren apokalipsia irudikatu ezinik. Airean zegoen gogoeta bat harri-patu nuen, inpentsan, Eibarko pasadizo horri esker: kontrakoa zehazten ez bada, gure komunikabideetan eta gure eragile sozialen oharretan, dena Bilbon gertatzen da: Moyua, Jesusen Bihotza, Plaza Borobila... Nongoak? Bilbokoak, jakina. Nahiz eta deialdi eta kartel askotan Bilbo izena ez agertu, euskaldun guztiok jakin behar dugu leku horiek han daudela.

Nafarroatik ikusita, gogaikarria izan daiteke, baina galdetu Lodosako bati zer gertatzen den Iruñeko txikieriekin: gure hiriko afera domestikoak nafar guztiontzat al dira interesgarriak? Takonerako animaliak, Aita Moret kaleko peatonalizazioa? Foru Plazan zerbait antolatzen bada, nork zehazten du Iruñeko plaza dela, kontuan izanik Nafarroako herri guztietan Foru Plazak daudela? Esan gabe doa, fenomeno bera baieztatzeko Donostian edo Gasteizen (zalantzan nago ea Baionaren kasuan ere hori gertatzen den ala ez; agian ez, esango nuke, ez dakit zergatik).

Azken finean, guk ere baditugu gure distritu federalak, Madrilgoa bezain itogarriak ez badira ere. ●

Garbitzaileen grebaren porrotaz

ITZIAR BARDAJI
GOIKOETXEA
IRAKASLEA

Orain dela bi aste Nafarroan garbitzaileek grebara deitu zuten. Indarrez zetorren greba hau. Egun, emakumeon borrokaren eskutik, gizar-tean hobe ulertzen da garbitzaileen lana, zaintza lanak orokorrean, funtsezkoak direla. Onartzen da lan hauek, soldatapeko lanaren markoan nahiz etxean, feminizatuak izaten jarraitzen dutela eta geroz eta arrazializatuagoak, eta funtsean horrexegatik gaizki ordaintzen direla. Hiperdesinfekzioaren aro honek hau guztia indartzen du eta aitortza faltarekin konekta dezakegu balkoietako txaloak hasi zirenetik eta gaur arte gar-

bitzaileez ahaztu ginela esaten badigute. Une bikaina zen, pertzepzio sozialak eta lan baldintzek ez dute bat egiten, eta bien arteko leihoak aukera polita eskaintzen du. Langileen eskaerez haratago, gizar-tearen aurrerapauso bat gauzatzeko erronka sinbolikoa da.

Berriro ere gertatu da. Egun sindikatuen boterea erabat mugatuta, neutralizatuta dago eta langileria ez da oraindik borroka tresnak berriak eratzeko gai izan. Institutioak berezkoa du aldatu gabe irauteko inertzia eta, egun, gaitasun estatiko oso handia du, kezkatzekoa. Sormena behar dugu. ●